

CanMEDS-rollen praktijkleren

COMPETENTIEGEBIEDEN
VERPLEEGKUNDIGE IN CANMEDS

Profielen praktijkleren

PL periode 1

In PL 1 ligt de nadruk op het observeren, gegevens verzamelen, de situatie onderzoeken. Het handelen heeft voornamelijk het karakter van nadoen wat collega's in de directe nabijheid ook doen. De student wordt zich bewust van het functioneren van zichzelf als aankomend beroepsbeoefenaar.

De student herkent het op school geleerde en de toepassing ervan in de praktijk. Duidelijk wordt wat voor de student wel en wat niet bekend is. De student is bereid te leren en toont hierin initiatief.

De student is verantwoordelijk voor goede uitvoering van eigen werkzaamheden. De student overlegt over te maken keuzes en schakelt hulp in bij onverwachte situaties.

Complexiteit

Dit alles laat de student zien in laagcomplexe situaties, die getypeerd worden als bekend, voorspelbaar, overzichtelijk, gestructureerd, met korte, enkelvoudige opdrachten. Het laag complexe niveau vraagt basiskennis en –vaardigheden en er zijn standaard procedures toe te passen in het monodisciplinaire handelen. Er zijn weinig verschillende partijen betrokken waar interactie mee vereist is.

Begeleiding:

Over het algemeen heeft de student bij het uitvoeren van zorg veel en directe begeleiding voor en tijdens het handelen nodig, bestaande uit: informatie, instructies, sturing en voorbeeldgedrag.

De begeleiding is tevens gericht op het verantwoorden en verklaren van datgene wat gedaan wordt in de situatie, hoe en waarom wat gedaan wordt. Hierdoor wordt bewustwording bij de student gestimuleerd. Na het handelen wordt d.m.v. reflectie het handelen besproken, gecontroleerd en gecorrigeerd voor het vervolg van dat handelen.

PL periode 2

In PL 2 staat de eigen zorgverlening in direct patiëntencontact centraal. De student herkent het professioneel handelen in situaties en is er zich bewust van waarom op die manier gehandeld moet worden. Door met meerdere collega's te werken krijgt de student inzicht in verschillende manieren van handelen en de verantwoording daarvan. De student weet de collega te bevragen om er zelf van te leren.

De student is nu ook in staat geleerde zaken te combineren en onder (gedeeltelijke) begeleiding uit te voeren. Op deze manier kan de student laten zien over kennis en vaardigheden te beschikken en deze toe te kunnen passen.

Complexiteit

Dit alles laat de student zien in laag complexe situaties, die uitgebouwd worden naar situaties van gemiddelde complexiteit. Dit zijn onbekende (nieuwe), maar overzichtelijke situaties, met meerdere opdrachten, deels bekend, deels te onderzoeken. Het gemiddeld complexe niveau vraagt specialistische kennis en vaardigheden. Standaard procedures moeten aangepast worden voor wisselende, beperkt multidisciplinair situaties. Er zijn meerdere partijen betrokken, waar redelijk veel interactie mee vereist is.

Begeleiding

In gemiddeld complexe situaties wordt de student nog in hoge mate begeleid. In laagcomplexe situaties neemt de hoeveelheid begeleiding geleidelijk af en de mate van zelfstandig werken neemt toe. De begeleider biedt tussentijds of op afstand of afroep begeleiding en biedt alternatieven voor het handelen van de student. De student kan door te reflecteren samen met de begeleider diens handelen en de effecten daarvan bepalen. Dit heeft een sterk lerend en sturend karakter voor toekomstig handelen.

PL periode 3

In PL 3 handelt de student steeds meer volgens eigen visie en inzicht en geeft daarmee eigen kleur aan het handelen, die de student kan onderbouwen en verantwoorden. Vanuit het geleerde in de ene situatie kan de student kennis en vaardigheden ook in andere situaties toepassen (transfer). Door gerichte vragen, die de student vooraf stelt, kan nog extra informatie verzameld worden over hoe in bepaalde situaties te handelen.

De mate van zelfstandigheid van de student hangt af van de complexiteit van de context en taak. In laag complexe situaties mag een hoge zelfstandigheid verwacht worden. In gemiddeld complexe situaties een gemiddelde mate van zelfstandigheid. En in hoog complexe situaties een lage mate van zelfstandigheid.

Complexiteit

Voor de beschrijving van laag en gemiddeld complexe situaties zie respectievelijk de profielen van PL 1 en 2.

We spreken van hoog complex bij wisselende, nieuwe, niet transparante, multidisciplinaire situaties met een diversiteit aan onbekende opdrachten. Het hoog complexe niveau vraagt om nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken. Er is geen standaard aanpak mogelijk, nieuwe procedures moeten worden toegepast of bedacht. Er zijn veel partijen betrokken, waar veel interactie mee vereist is.

Begeleiding

De begeleider biedt tussentijds of op afstand of afroep begeleiding en zet de student aan het denken over alternatieven voor het handelen. De student kan door te reflecteren samen met de begeleider diens handelen en de effecten daarvan bepalen. Dit heeft een sterk lerend en sturend karakter voor toekomstig handelen.

Bij een hoge mate van zelfstandigheid in laag complexe situaties vindt de begeleiding over het algemeen achteraf plaats d.m.v. reflectie, waardoor de student leert de gemaakte keuzen te verantwoorden.

PL periode 4

Het handelen van de student heeft in dit stadium van het leren in de praktijk sterk het karakter van: op een eigen manier en vrij zelfstandig als professional het beroep uitoefenen. De student is in staat om met zeer geringe begeleiding vooraf eigen handelen te bepalen, beslissingen te nemen en keuzen te maken. De student leert prioriteiten te stellen en te handelen als beginnend beroepsbeoefenaar.

De student komt actief met verbetervoorstellen en brengt aanpassingen aan in de zorgverlening en regievoering.

Complexiteit

De student laat dit gedrag zien in gemiddeld en hoog complexe situaties. Voor de beschrijving van een gemiddeld complexe situatie zie het profiel van PL 2.

We spreken van hoog complex bij wisselende, nieuwe, niet transparante, multidisciplinaire situaties met een diversiteit aan onbekende opdrachten. Het hoog complexe niveau vraagt om nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken. Er is geen standaard aanpak mogelijk, nieuwe procedures moeten worden toegepast of bedacht. Er zijn veel partijen betrokken, waar veel interactie mee vereist is.

Begeleiding

In hoog complexe situaties biedt de begeleider nog tussentijds of op afstand of afroep begeleiding en zet de student aan het denken over alternatieven voor het handelen.

Bij een hoge mate van zelfstandigheid in gemiddeld complexe situaties vindt de begeleiding over het algemeen achteraf plaats d.m.v. reflectie, waardoor de student leert de gemaakte keuzen te verantwoorden. Bij het reflecteren heeft de student op dit niveau een zeer geringe mate van begeleiding nodig. De student doet dit voornamelijk op eigen kracht. Bij de resultaten van reflectie ligt het accent niet op corrigeren, maar op het sturen en het aanbrengen van een nuancering. Op deze manier leert de student vrij zelfstandig van het eigen handelen en past de leercyclus toe: doen – bezinnen – denken – beslissen – doen – etc.

Gedragscriteria PL 4

PL 4 wordt beoordeeld op het niveau van de competenties uit het landelijke opleidingsprofiel. Er zijn geen andere gedragscriteria geformuleerd voor deze praktijkleerperiode. Indien gewenst geeft het [opleidingsprofiel](#) een beeld van welke specifieke kennis, vaardigheden en attitudes per competentiegebied van de student verwacht worden als beginnend beroepsbeoefenaar.

Zorgverlener

Als zorgverlener is de verpleegkundige gericht op het versterken van het zelfmanagement van mensen in hun sociale context, waar mogelijk.

Verplegen omvat: het vaststellen van de behoefte aan verpleegkundige zorg door middel van klinisch redeneren; therapeutische interventies en persoonlijke verzorging; informatievoorziening, educatie, advies en voorspraak; lichamelijke, emotionele en geestelijke ondersteuning.

klinisch redeneren is het continue proces van gegevensverzameling en analyse gericht op de vragen en problemen van de patiënt. In dit proces richt de verpleegkundige zich op risico inschatting, vroeg signalering, probleemherkenning, interventie en monitoring. Omdat ieder mens anders reageert op (dreigende) ziekte en behandeling, zowel lichamelijk, psychisch, functioneel als sociaal, maakt de verpleegkundige gebruik van een veelheid aan informatie. Allereerst informatie van de persoon zelf, van diens omgeving en van andere zorgverleners. Dit kan mondelinge informatie zijn, informatie uit observaties en lichamelijk onderzoek, en uit overdrachten en dossiers.

De problemen van patiënten, zoals verpleegkundigen die in alle contexten tegenkomen, betreffen vier gebieden van het menselijk functioneren: het lichamelijke, het psychische, het functionele en het sociale. Naast deze 'generieke' problemen zijn er altijd ook specifieke.

Competentie:

De verpleegkundige stelt op basis van klinisch redeneren de behoefte aan verpleegkundige zorg vast op lichamelijk, psychisch, functioneel en sociaal gebied, indiceert en verleent deze zorg in complexe situaties, volgens het verpleegkundig proces, op basis van evidence based practice.

Gedragscriteria PL1:

- Je koppelt observaties aan medische kennis
- Je werkt methodisch tijdens het uitvoeren van zorgtaken

Gedragscriteria PL2:

- Je verklaart verschijnselen en oorzaken op basis van klinisch redeneren
- Je past het verpleegkundig proces toe conform de visie van de instelling en je stelt een persoonlijk (verpleeg)plan op voor een zorgvrager.

Gedragscriteria PL3:

- Je inventariseert op basis van klinische redeneren de zorgbehoefte bij een zorgvrager
- Je past het verpleegkundig proces toe bij een zorgvrager en onderbouwt dit vanuit verschillende bronnen van evidence

Gedragscriteria PL4:

- Je stelt op basis van klinisch redeneren de behoefte aan verpleegkundige zorg vast op lichamelijk, psychisch, functioneel en sociaal gebied, indiceert en verleent deze zorg in complexe situaties, volgens het verpleegkundig proces, op basis van evidence based practice

Competentie:

De verpleegkundige versterkt (zo ver als mogelijk) het zelfmanagement van mensen in hun sociale context. De verpleegkundige richt zich daarbij op gezamenlijke besluitvorming met de zorgvrager en diens naasten en houdt hierbij rekening met de diversiteit in persoonlijke eigenschappen, etnische, culturele en levensbeschouwelijke achtergronden en ideologische overtuigingen.

Gedragscriteria PL1:

- Je benadert de zorgvrager en diens naasten respectvol volgens de geldende standaarden, zonder onderscheid te maken
- Je toont een empathische houding en hebt hierbij oog voor behoeften, wensen en gewoonten van de zorgvrager en diens naasten

Gedragcriteria PL2:

- Je stemt de zorg af op de waarden en normen, culturele en levensbeschouwelijke opvattingen van de zorgvrager
- Je herkent hoe het zelfmanagement van zorgvragers gestimuleerd wordt

Gedragcriteria PL3:

- Je herkent hoe de sociale context van de zorgvrager van invloed kan zijn op het zelfmanagement van de zorgvrager
- Je stimuleert de zorgvrager tot zelfmanagement

Gedragcriteria PL4:

- Je versterkt (zo ver als mogelijk) het zelfmanagement van mensen in hun sociale context. Je richt je daarbij op gezamenlijke besluitvorming met de zorgvrager en diens naasten en houdt hierbij rekening met de diversiteit in persoonlijke eigenschappen, etnische, culturele en levensbeschouwelijke achtergronden en ideologische overtuigingen

Competentie:

De verpleegkundige indiceert en voert verpleegtechnische (voorbehouden) handelingen uit op basis van zelfstandige bevoegdheid of functionele zelfstandigheid zoals beschreven in de wet BIG.

Gedragcriteria PL1:

- Je ondersteunt de zorgvrager bij het (dagelijks) functioneren
- Je stimuleert waar mogelijk de zelfredzaamheid van de zorgvrager
- Je past protocollen, richtlijnen en standaarden van de instelling toe

Gedragcriteria PL2:

- Je verleent zorg en hanteert daarbij de grenzen van je eigen deskundigheid
- Je voert risicovolle- en voorbehouden handelingen uit volgens protocol met inachtneming van de eigen bevoegdheid en bekwaamheid (Wet BIG)

Gedragcriteria PL3:

- Je maakt een inschatting van de complexiteit van zorg, stelt de benodigde zorg vast en verleent deze
- Je voert risicovolle- en voorbehouden handelingen uit waarbij je beargumenteert wanneer en waarom je afwijkt van een protocol

Gedragcriteria PL4:

- Je indiceert en voert verpleegtechnische (voorbehouden) handelingen uit op basis van zelfstandige bevoegdheid of functionele zelfstandigheid zoals beschreven in de wet BIG

Communicator

Patiënten hebben regie over en verantwoordelijkheid voor hun eigen leven en gezondheid, binnen de mogelijkheden en omstandigheden van elk individu afzonderlijk. Van de verpleegkundige vraagt dit een goed inschattingsvermogen van de informatiebehoefte die de patiënt heeft. De verpleegkundige houdt in de communicatie rekening met persoonlijke factoren van de patiënt en diens naasten, zoals leeftijd, etnisch/culturele achtergrond, taalbeheersing, kennis en begripsniveau, emotie, coping stijl en draagkracht. Het gaat om communiceren 'op maat', met een groot inlevingsvermogen en op een open en respectvolle manier. De verpleegkundige is zich bewust van de impact van diens verbale en non-verbale communicatie. De verpleegkundige verifieert de uitkomsten van diens communicatie bij de patiënt en naasten. De communicatie met patiënten die zich verbaal of non-verbaal niet goed kunnen uiten is complex en vraagt bijzondere aandacht. Het moeilijk kunnen interpreteren van zorgvragen door een gebrek aan verificatiemogelijkheden bij de patiënt kan leiden tot extra complicaties. De verpleegkundige heeft ook te maken met mondige patiënten, die zich van te voren uitgebreid hebben geïnformeerd (vaak via internet). Samen met de patiënt gaat de verpleegkundige na welke informatie betrouwbaar en van toepassing is en welke niet. Technologische mogelijkheden maken het de verpleegkundige mogelijk om niet alleen face-to-face, maar ook op afstand te communiceren met patiënten. ICT is ondersteunend aan het persoonlijk contact, vervangt dat niet. De verpleegkundige is actief en vaardig op internet en gebruikt sociale media op integere en professionele wijze.

Competentie:

de verpleegkundige communiceert op persoonsgerichte en professionele wijze met de zorgvrager en diens informele netwerk, waarbij voor optimale informatie-uitwisseling wordt gezorgd.

Gedragscriteria PL1:

- Je toont initiatief in de communicatie met de zorgvrager
- Je herkent non-verbale communicatie en emoties bij de zorgvrager
- Je herkent de principes van persoonsgerichte basiscommunicatie
- Je maakt (indien mogelijk) gebruik van elektronische patiënten/zorgdossiers

Gedragscriteria PL2:

- Je past persoonsgerichte en professionele gesprekstechnieken toe
- Je bent je bewust van de effecten van de eigen verbale en non-verbale uitingen
- Je maakt (*indien mogelijk*) op integere en professionele manier gebruik van technologische mogelijkheden in de communicatie met en over zorgvragers en diens naasten

Gedragscriteria PL3:

- Je reflecteert op het effect van ingezette gesprekstechnieken
- Je herkent knelpunten in de communicatie met zorgvragers en diens naasten en gaat om met moeilijke situaties
- Je zet technologische mogelijkheden in ter bevordering van de professionele en persoonsgerichte communicatie met zorgvragers en diens naasten

Gedragscriteria PL4:

- Je communiceert op persoonsgerichte en professionele wijze met de zorgvrager en diens informele netwerk, waarbij voor optimale informatie-uitwisseling wordt gezorgd

Samenwerkingspartner

De verpleegkundige handelt vanuit eigen deskundigheid en werkt op basis van gelijkwaardigheid samen met de patiënt en naasten, eigen en andere disciplines, en met leidinggevenden. De verpleegkundige deelt kennis en informatie, is gericht op samenwerking en overdracht in de keten. Dat vergt permanente onderlinge afstemming, om te voorkomen dat de zorg gefragmenteerd raakt. De verpleegkundige geeft in samenwerking vorm aan het ontwikkelen van beleid met betrekking tot de individuele patiëntenzorg over de grenzen van de individuele zorgorganisatie. De verpleegkundige doet dit vanuit het perspectief van de continuïteit van de zorg voor het individu. De verpleegkundige werkt daarnaast over de grenzen van gezondheidszorgorganisaties heen, met onder meer woningbouwverenigingen, politie, ouderensoos, wijkcentra, kerken en moskeeën, buurtregisseurs, scholen, kinderdagverblijven, kunstenaars. Via deze samenwerking spoort de verpleegkundige ook mensen die zorg mijden op en mensen met (dreigende) gezondheidsproblemen. De verpleegkundige in de wijk/buurt bereikt iedereen die zorg behoeft, niet alleen op indicatie.

De verpleegkundige is vanuit het perspectief van de ondersteuning van het zelfmanagement in eerste termijn gericht op de samenwerking met de patiënt en diens naasten. De verpleegkundige is zich bewust van het belang van deze relatie als basisvoorwaarde voor de verpleegkundige zorgverlening.

De verpleegkundige ondersteunt en begeleidt de mantelzorg of (waar mantelzorg ontbreekt) het sociale netwerk.

In het kader van de samenwerking legt de verpleegkundige de informatie, die nodig is om de juiste zorg te kunnen geven, schriftelijk of digitaal vast en houdt een adequate statusvoering bij. Draagt de zorg ook mondeling over naar collega's van eigen en andere disciplines.

Competentie:

De verpleegkundige gaat een vertrouwensrelatie aan, werkt effectief samen vanuit het principe van gezamenlijke besluitvorming met de zorgvrager en diens naasten en ondersteunt hen in het zelfmanagement.

Gedragscriteria PL1:

- Je neemt initiatief in het aangaan van samenwerkingsrelaties met zorgvragers en naasten
- Je draagt bij aan gemeenschappelijke doelen en komt afspraken na

Gedragscriteria PL2:

- Je erkent de zorgvrager als autonoom individu die regie heeft over het eigen leven
- Je werkt op basis van gelijkwaardigheid samen met zorgvragers en naasten
- Je stelt de zorgvraag en het belang van de zorgvrager centraal
- Je herkent de verschillende fases van het gezamenlijke besluitvormingsproces

Gedragscriteria PL3:

- Je gaat een positief kritische samenwerkingsrelatie aan met zorgvragers en naasten en evalueert deze samenwerking
- Je past gezamenlijke besluitvorming toe

Gedragscriteria PL4:

- Je gaat een vertrouwensrelatie aan, werkt effectief samen vanuit het principe van gezamenlijke besluitvorming met de zorgvrager en diens naasten en ondersteunt hen in het zelfmanagement

Competentie:

De verpleegkundige werkt zowel binnen als buiten de eigen organisatie samen met andere beroepsbeoefenaren of instanties waarin de verpleegkundige als autonome professional een bijdrage levert aan de kwaliteit en continuïteit van zorg.

Gedragscriteria PL1:

- Je neemt initiatief in het aangaan van samenwerkingsrelaties met (directe) collega's

- Je bewaakt je eigen grenzen en vraagt, waar nodig, hulp of uitleg aan anderen
- Je staat open voor suggesties, kritiek en ideeën van anderen en past je gedrag hierop aan
- Je kunt mondeling en schriftelijk informatie overdragen naar collega's
- Je bent in staat om voortgangsrapportages te schrijven aan de hand van het gebruikte rapportagesysteem

Gedragscriteria PL2:

- Je werkt samen en stemt af met andere disciplines
- Je benoemt je eigen mening en visie (op verplegen)
- Je vraagt (door bij) feedback en trekt hier lering uit
- Je participeert in de verpleegkundige overdracht en patiëntenbespreking

Gedragscriteria PL3:

- Je houdt in het samenwerkingsproces rekening met verschillende perspectieven en belangen, van collega's, zorgvragers, diens naasten en andere professionals binnen en buiten de instelling.
- Je kunt zowel op individueel- als teamniveau je eigen mening afwegen, onderbouwen en naar voren brengen
- Je ontvangt feedback en integreert dit in je handelen
- Je geeft collega's feedback op hun handelen en professioneel gedrag
- Je kunt efficiënt en effectief verslagleggen, overleggen en overdragen en brengt collega's en andere betrokken hulpverleners op de hoogte van de uitkomsten van (multidisciplinair) overleg

Gedragscriteria PL4:

- Je werkt zowel binnen als buiten de eigen organisatie samen met andere beroepsbeoefenaren of instanties waarin je als autonome professional je bijdrage levert aan de kwaliteit en continuïteit van zorg

De reflectieve EBP professional

Het handelen van de verpleegkundige in de praktijk wordt in toenemende mate ondersteund door resultaten vanuit onderzoek. De verpleegkundige streeft naar het toepassen van instrumenten en interventies waarvan de doeltreffendheid en doelmatigheid aannemelijk zijn. De verpleegkundige neemt kennis van resultaten van wetenschappelijk onderzoek en past die waar mogelijk toe in de beroepspraktijk. De verpleegkundige participeert in onderzoek van specialisten en onderzoekers (verpleegkundig, medisch, psychosociaal en/of paramedisch).

De verpleegkundige werkt permanent aan de ontwikkeling van de eigen deskundigheid en levert een bijdrage aan die van collega's. De verpleegkundige leert via formele leertrajecten, én dagelijks op de werkplek. Bijvoorbeeld door casusbesprekingen, intervisie, klinische lessen en intercollegiale toetsing. Een leven lang leren is een constante in de loopbaan. De verpleegkundige is transparant over diens persoonlijke en professionele ontwikkeling en houdt dit bij (in kwaliteitsregister, portfolio).

De verpleegkundige coacht (aankomend) verpleegkundigen en fungeert als rolmodel. De verpleegkundige signaleert tekorten aan kennis in de beroepspraktijk en onderneemt dan actie. De verpleegkundige heeft een reflectieve beroepshouding, dat wil zeggen dat de keuzen en beslissingen die gemaakt worden zorgvuldig overdacht worden: inhoudelijk, procesmatig en moreel/ethisch. De medische mogelijkheden zijn groot; er wordt vroeg ingegrepen en lang doorbehandeld. De verpleegkundige speelt een grote rol in het vinden van antwoorden op ethische vragen die dit oproept: hoe verhoudt (door) behandelen zich tot de kwaliteit van leven? Verpleegkundigen zijn zich bewust van het feit dat alle keuzen in de zorg niet los gezien kunnen worden van een moreel ethische context. De verpleegkundige is zich bewust van het eigen morele kader van waaruit gehandeld wordt en de impact die dat heeft op de zorgverlening.

Competentie:

De verpleegkundige handelt vanuit een continu aanwezig onderzoekend vermogen leidend tot reflectie, evidence based practice (EBP) en innovatie van de beroepspraktijk.

Gedragscriteria PL1:

- Je formuleert leervragen- en doelen voor het leren in de praktijk
- Je maakt kennis eigen en zoekt antwoorden op vragen, bijvoorbeeld door informatie op te zoeken (literatuur), vragen te stellen aan collega's, experts of zorgvragers

Gedragscriteria PL2:

- Je neemt kennis van relevante resultaten van wetenschappelijk onderzoek
- Je verantwoordt je verpleegkundig handelen met behulp van evidence based practice

Gedragscriteria PL3:

- Je bent in staat gevonden wetenschappelijke artikelen te begrijpen, beoordelen en te gebruiken ter onderbouwing van je handelen
- Je integreert EBP in de praktijk
- Je bent in staat een implementatietraject te analyseren of doorlopen

Gedragscriteria PL4:

- Je handelt vanuit een continu aanwezig onderzoekend vermogen leidend tot reflectie, evidence based practice (EBP) en innovatie van de beroepspraktijk

Competentie:

De verpleegkundige werkt permanent aan de bevordering en ontwikkeling van de verpleegkundige beroepsgroep, de eigen deskundigheid en die van directe (toekomstige) collega's door voortdurend actief (verschillende vormen van) kennis te zoeken en te delen en, indien van toepassing, in praktijkgericht onderzoek te participeren.

Gedragscriteria PL1:

- Je hebt een actieve leerhouding
- Je verdiept je in de context van waar je stage loopt of werkt

Gedragscriteria PL2:

- Je verzamelt informatie en je onderscheidt daarbij hoofd- en bijzaken
- Je volgt ontwikkelingen binnen het verpleegkundig vakgebied
- Je doet actief aan kennisoverdracht door eigen kennis te toetsen en te delen

Gedragscriteria PL3:

- Je doet evidence based verbetervoorstellen
- Je deelt actief kennis en ervaring en motiveert anderen dit ook te doen
- Je faciliteert anderen in de ontwikkeling en creëert een stimulerende leeromgeving

Gedragscriteria PL4:

- Je werkt permanent aan de bevordering en ontwikkeling van de verpleegkundige beroepsgroep, je eigen deskundigheid en die van je directe (toekomstige) collega's door **(aankomend) verpleegkundigen te coachen**, voortdurend actief (verschillende vormen van) kennis te zoeken en te delen en, indien van toepassing, in praktijkgericht onderzoek te participeren

Competentie:

De verpleegkundige reflecteert voortdurend en methodisch op het eigen handelen in de samenwerking met de zorgvrager en andere zorgverleners en betreft hierbij inhoudelijke, procesmatige en moreel-ethische aspecten van haar keuzes en beslissingen.

Gedragscriteria PL1:

- Je stelt je kwetsbaar op ten aanzien van je leerproces
- Je benoemt waarden en normen die je ziet bij zorgvragers en zorgverleners
- Je bent in staat om op je eigen gedrag te reflecteren en corrigeert dit (indien nodig)
- Je kunt het begrip zelfregulatie uitleggen

Gedragscriteria PL2:

- Je beschrijft een ethisch dilemma uit de zorgpraktijk, waarbij je benoemt welke waarden en normen van zorgvragers, naasten en professionals hieraan ten grondslag liggen
- Je neemt feedback van anderen mee in je (systematische) reflectie
- Je hebt inzicht in je zelfregulerende vaardigheden

Gedragscriteria PL3:

- Je beargumenteert je eigen standpunt bij ethische vragen en zingevingsvraagstukken
- Je bent in staat om zelfbewust, methodisch en kritisch te reflecteren op je persoonlijke en professionele ontwikkeling
- Je past zelfregulatie toe

Gedragscriteria PL4:

- Je reflecteert voortdurend en methodisch op je eigen handelen in de samenwerking met de zorgvrager en andere zorgverleners en betreft hierbij inhoudelijke, procesmatige en moreel-ethische aspecten van je keuzes en beslissingen

Gezondheidsbevorderaar

De verpleegkundige beweegt zich in een maatschappij en zorgsector, waarin het denken in termen van zorg en ziekte verschuift naar denken in gedrag en gezondheid. De verpleegkundige draagt bij aan het bevorderen van gezondheid van mensen door het ondersteunen van hun zelfmanagement. Waar mogelijk betreft de verpleegkundige de naasten en/of mantelzorg actief, waar mantelzorg ontbreekt legt de verpleegkundige contact met of initieert een sociaal netwerk rondom de patiënt. De verpleegkundige houdt daarbij rekening met de fysieke (leef)omgeving, sociale relaties, cultuur en leefstijl. Daarnaast richt de verpleegkundige zich op de omgeving van de patiënt, op groepen patiënten en op andere professionals of instanties, of gemeenten. De verpleegkundige benadert mensen met hoge risico's op gezondheidsproblemen actief. De verpleegkundige beïnvloedt de leefstijl en gezond gedrag van burgers en patiënten, in de context waarin de verpleegkundige werkt.

Competentie:

De verpleegkundige bevordert de gezondheid van de zorgvrager of groepen zorgvragers door het organiseren en toepassen van passende vormen van preventie die zich ook richten op het bevorderen van het zelfmanagement en het gebruik van eigen netwerk van de patiënt.

Gedragscriteria PL1:

- Je signaleert en bespreekt gedragingen van zorgvragers die risicovol zijn voor hun gezondheid
- Je herkent verschillende vormen van preventie
- Je herkent het belang van gedragsverandering bij de zorgvrager

Gedragscriteria PL2:

- Je maakt de zorgvrager bewust van de risico's van zijn of haar leefstijl
- Je past verschillende vormen van preventie toe
- Je ondersteunt zorgvragers om grip te krijgen op hun gezondheidsproblemen

Gedragscriteria PL3:

- Je analyseert het gedrag wat ten grondslag ligt aan de risicovolle leefstijl
- Je zet methodieken en modellen in ten behoeve van gedragsverandering en stimuleert daarbij zelfmanagement
- Je voert gezondheid bevorderende en/of preventieve interventies uit en maakt hierbij (indien mogelijk) gebruik van het sociaal netwerk van de zorgvrager

Gedragscriteria PL4:

- Je bevordert de gezondheid van de zorgvrager of groepen zorgvragers door het organiseren en toepassen van passende vormen van preventie die zich ook richten op het bevorderen van het zelfmanagement en het gebruik van eigen netwerk van de patiënt

Organisator

De verpleegkundige werkt als professional in verschillende sectoren van de zorg. De verpleegkundige is ondernemend en initiatiefrijk, werkzaam in grote organisaties of in zelfsturende, kleinschalige teams, of als zelfstandig beroepsbeoefenaar.

Binnen de verschillende contexten overziet en begrijpt de verpleegkundige de financieel economische en bedrijfsmatige belangen die bij de patiëntenzorg spelen. De verpleegkundige voelt zich medeverantwoordelijk voor het betaalbaar houden van de gezondheidszorg en gaat op verantwoorde wijze met materialen en middelen om. De verpleegkundige neemt beslissingen in het dagelijks werk over taken, beleid (prioritering) en middelen voor de individuele patiëntenzorg. De verpleegkundige heeft een coördinerende rol rond de patiënt of groepen patiënten: tussen disciplines en 24 uur per dag, 7 dagen per week. De verpleegkundige houdt alle ontwikkelingen rondom de patiënt bij en zoekt samen naar oplossingen. Daarmee wordt fragmentatie van zorg voorkomen, de complexiteit goed ingeschat en de juiste professional ingeschakeld. De verpleegkundige heeft ook invloed op indicering van de zorg.

De organisatie en coördinatie van de zorg is niet denkbaar zonder de mogelijkheden van ICT. De verpleegkundige past de nieuwste informatie- en communicatietechnologieën toe, biedt zorg op afstand (eHealth) als aanvulling op het persoonlijk contact met de patiënt.

De verpleegkundige neemt verantwoordelijkheid naar de organisatie waarin of waarmee gewerkt wordt. De verpleegkundige bewaakt de patiëntveiligheid, meldt fouten en incidenten, signaleert en rapporteert mogelijkheden tot verbetering van de zorgverlening. De verpleegkundige speelt een actieve rol bij het inrichten van een aantrekkelijke werkomgeving.

Competentie:

De verpleegkundige toont leiderschap in het verpleegkundig handelen en in de samenwerking met anderen en weegt de verschillende belangen waarbij het belang van de zorgvrager voorop staat.

Gedragscriteria PL1:

- Je benoemt de belangen van de zorgvrager en andere betrokkenen
- Je stelt vragen over het verpleegkundig handelen van collega's

Gedragscriteria PL2:

- Je weegt verschillende (conflicterende) belangen tegen elkaar af
- Je signaleert eenvoudige en concrete problemen/vragen van collega's
- Je gaat op verantwoorde wijze met materialen en middelen om

Gedragscriteria PL3:

- Je behartigt belangen van de zorgvrager en de organisatie
- Je analyseert de informatiebehoefte van collega's en vult ontbrekende informatie aan
- Je neemt onderbouwde beslissingen over taken, beleid en inzet van middelen

Gedragscriteria PL4:

- Je toont leiderschap in het verpleegkundig handelen en in de samenwerking met anderen en weegt de verschillende belangen waarbij het belang van de zorgvrager voorop staat

Competentie:

De verpleegkundige plant en coördineert de zorg rondom de zorgvrager/groep zorgvragers.

Gedragscriteria PL1:

- Je stelt je op de hoogte van werkzaamheden en van gegevens over de zorgvragers
- Je werkt systematisch volgens vooraf opgestelde planning
- Je behoudt overzicht over eigen werkzaamheden en bewaakt de tijd

Gedragscriteria PL2:

- Je toont initiatief in het uitvoeren van verpleegkundige werkzaamheden
- Je behoudt overzicht over verpleegkundige werkzaamheden en toetst de eigen voortgang
- Je benoemt de taken en verantwoordelijkheden van de disciplines betrokken bij de zorgvrager en verwoordt het eigen verpleegkundig aandeel hierin

Gedragcriteria PL3:

- Je brengt de hulpvraag van de zorgvrager over naar andere disciplines en instanties en organiseert samen met hen de zorg, waarbij je invloed uitoefent op deze zorg
- Je coördineert de zorg in een verpleegsituatie en signaleert verbeterpunten

Gedragcriteria PL4:

- Je plant en coördineert de zorg rondom de zorgvrager/groep zorgvragers

Competentie:

De verpleegkundige neemt verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zorgvragers en medewerkers binnen de organisatie.

Gedragcriteria PL1:

- Je past de wetgeving rondom bevoegd- en bekwaamheid toe in je handelen
- Je houdt je aan afspraken die gelden ten aanzien van veiligheid

Gedragcriteria PL2:

- Je bent bekend met het veiligheidsbeleid (landelijk en in de eigen organisatie) en de wet- en regelgeving omtrent veiligheid van medewerkers en zorgvragers en handelt hiernaar
- Je overziet de consequenties van je eigen handelen en dat van de zorgvrager of diens naasten in relatie tot het ontstaan van onveilige situaties

Gedragcriteria PL3:

- Je benoemt welke factoren van invloed zijn op de veiligheid van zorgvragers en medewerkers en oefent actief invloed uit op deze factoren

Gedragcriteria PL4:

- Je neemt verantwoordelijkheid voor de veiligheid van zorgvragers en medewerkers binnen de organisatie.

De professional en kwaliteitsbevorderaar

De verpleegkundige levert zorg passend binnen de geldende wet- en regelgeving. De verpleegkundige monitort, meet en screent de zorg systematisch, met het oog op kwaliteitsverbetering. Waar mogelijk werkt de verpleegkundige evidence based, en volgt kritisch wat werkt. De verpleegkundige monitort resultaten, zowel op het niveau van individuele zorgverlening als op het niveau van de eenheid en stuurt waar nodig bij. De verpleegkundige kan afwegingen maken tussen prijs en kwaliteit, om kostenbewust te werk te gaan. De verpleegkundige levert een bijdrage aan kwaliteitssystemen binnen de organisatie. Veel zorg is geprotocolleerd en gestandaardiseerd. De verpleegkundige is betrokken bij het lokaal toepasbaar maken en uitvoeren van standaarden. Signaleert het ontbreken van standaarden en protocollen op relevante gebieden en brengt dit onder de aandacht van de eigen organisatie en van de beroepsvereniging van verpleegkundigen.

Als lid van de beroepsgroep/beroepsorganisatie beïnvloedt de verpleegkundige samen met vakgenoten de beeldvorming en het positieve imago van het beroep, laat zien waar het beroep voor staat en wat de verpleegkundige bijdrage aan de zorg is.

De verpleegkundige heeft visie, bevoegenheid, betrokkenheid. De verpleegkundige vindt het een uitdaging om met mensen te werken, toont respect en oprechte interesse, heeft aandacht voor het unieke van ieder mens.

De verpleegkundige heeft een verantwoordelijke en assertieve beroepshouding. Verpleegkundigen spreken elkaar aan op professioneel gedrag: complimenteren en waarderen elkaar, geven elkaar feedback, reflecteren samen.

Competentie:

De verpleegkundige monitort, meet en screent de zorgverlening zowel op het niveau van de individuele zorgverlening als op het niveau van de eenheid om goede kwaliteit van zorg te borgen dan wel te verbeteren.

Gedragscriteria PL1:

- Je stelt je kritisch op naar de kwaliteit van je eigen handelen
- Je benoemt wat kwaliteit van zorg is vanuit het perspectief van de zorgvrager
- Je legt de relatie tussen metingen die je doet en kwaliteit van zorg

Gedragscriteria PL2:

- Je bent in staat om een analyse te maken van een verpleegkundig kwaliteitsprobleem op micro-, meso- en macroniveau
- Je bent op de hoogte van aan de gezondheidszorg gerelateerde wetten

Gedragscriteria PL3:

- Je toetst verpleegkundige werkprocessen aan kwaliteitscriteria- en richtlijnen
- Je draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg
- Je kent voor kwaliteitszorg relevante wet-en regelgeving

Gedragscriteria PL4:

- Je monitort, meet en screent de zorgverlening zowel op het niveau van de individuele zorgverlening als op het niveau van de eenheid waarin je werkt om goede kwaliteit van zorg te borgen dan wel te verbeteren

Competentie:

De verpleegkundige levert een bijdrage aan kwaliteitssystemen binnen de organisatie en is betrokken bij het lokaal toepasbaar maken en uitvoeren van standaarden, richtlijnen, protocollen en zorgtechnologie, signaleert het ontbreken en draagt bij aan de ontwikkeling hiervan.

Gedragscriteria PL1:

- Je benoemt het belang van het gebruik van richtlijnen, protocollen en standaarden
- Je communiceert naar anderen over knelpunten in de kwaliteit van zorg

Gedragscriteria PL2:

- Je vergelijkt het handelen van jezelf en anderen met richtlijnen, protocollen en standaarden en maakt verschillen bespreekbaar
- Je zoekt samen met anderen naar oplossingen voor knelpunten in de kwaliteit van zorg
- Je herkent het verschil tussen kwaliteit van zorg en kwaliteitszorg
- Je herkent hoe een kwaliteitscyclus in de praktijk wordt doorlopen
- Je zet waar mogelijk zorgtechnologie in en legt de relatie met kwaliteit van zorg

Gedragscriteria PL3:

- Je beredeneert en onderbouwt wanneer je afwijkt van een richtlijn, protocol of standaard
- Je stelt je kritisch op naar de kwaliteit van het handelen van collega's en geeft hierover constructieve feedback
- Je initieert of participeert (in) een kwaliteitsproject
- Je hebt inzicht in hoe kwaliteitszorg binnen jouw context georganiseerd is

Gedragscriteria PL4:

- Je levert een bijdrage aan kwaliteitssystemen binnen de organisatie en bent betrokken bij het lokaal toepasbaar maken en uitvoeren van standaarden, richtlijnen, protocollen en zorgtechnologie, signaleert het ontbreken en draagt bij aan de ontwikkeling hiervan.

Competentie:

De verpleegkundige levert een positieve en actieve bijdrage aan de beeldvorming en de ontwikkeling van de verpleegkunde vanuit een historisch, institutioneel en maatschappelijk perspectief.

Gedragscriteria PL1:

- Je bent op de hoogte van de taken, verantwoordelijkheden en grenzen van een hbo-verpleegkundige (Wet BIG, Beroepsprofiel en -code)

Gedragscriteria PL2:

- Je herkent het belang van beroeps- en ethische codes en koppelt deze aan praktijksituaties
- Je bent je bewust van politieke en maatschappelijke ontwikkelingen in de zorg

Gedragscriteria PL3:

- Je vertaalt de beroepscode en waarden naar concreet waarneembaar gedrag
- Je ontwikkelt je eigen visie op wat je als goed verplegen bestempelt
- Je legt verantwoording af over je standpunt vanuit professionele, politieke en maatschappelijke kaders
- Je onderzoekt en bespreekt binnen het team op welke wijze nieuwe ontwikkelingen in het primaire proces te integreren zijn

Gedragscriteria PL4:

- Je levert een positieve en actieve bijdrage aan de beeldvorming en de ontwikkeling van de verpleegkunde vanuit een historisch, institutioneel en maatschappelijk perspectief.